

Központi Statisztikai Hivatal
Országos Statisztikai Tanács és a
Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület

A Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT) és az Országos Statisztikai Tanács (OST) 2025. június 5-ei együttes ülésének emlékeztetője

Jelen vannak:

- a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagjai vagy helyetteseik,
- az Országos Statisztikai Tanács tagjai vagy helyetteseik,
- az Állandó meghívottak vagy helyetteseik,
- Dr. Horn Dániel, az OST elnöke,
- Dr. Kincses Áron, a KSH elnöke, az NSKT elnöke,
- Dr. Tóth Szabolcs Ferenc, a KSH elnökhelyettese,
- Dr. Tóth Tamás, a KSH elnökhelyettese,
- Dr. Valkó Gábor, OST tag,
- a KSH főosztályvezetői vagy helyetteseik,
- OST Titkárság és NSKT Titkárság munkatársai.

Dr. Kincses Áron, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke és az NSKT elnöke köszöntötte a résztvevőket és tájékoztatta a testületek tagjait, hogy 2025. június 1-jétől Dr. Tóth Tamás elnökhelyettesként vezeti a Statisztikai Igazgatóságot. Dr. Valkó Gábor a munkáját a továbbiakban elnöki tanácsadóként folytatja. Mindkettőjük munkájához sok sikert kívánt.

Ezt követően Dr. Kincses Áron felkérte Dr. Horn Dániel urat, az OST elnökét, hogy vezesse le a két testület együttes ülését.

Dr. Horn Dániel, az OST elnöke köszöntötte az ülés résztvevőit és tájékoztatást adott arról, hogy az együttes ülés emlékeztetőjének elkészítéséhez az ülésről hangfelvétel készül. Kérte, hogy aki nem ért egyet a hangfelvétel készítésével, jelezze azt. Továbbá felkérte a résztvevőket az ülés napirendjének elfogadására. Kérte, hogy aki nem ért egyet a napirenddel, jelezze azt.

Észrevétel nem érkezett, a tagok által elfogadottnak minősült a napirend.

Az ülésen megbízólevél átadására került sor az OST új tagja részére:

Dr. Ujsághy György úr részére a Kulturális és Innovációs Minisztérium képviseletében, akinek távollétében Jakubecz Viktória vette át a megbízólevelet.

Dr. Pálosi Mihály részére (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő) a távollétére tekintettel a megbízólevél a későbbiekben kerül átadásra.

Ezt követően az OST elnöke felkérte a 1. napirendi pont előadóját előadásának megtartására.

1. napirendi pont: A KSH szerepvállalása a statisztikai műveltség terjesztésében

Előterjesztő: **Dr. Kelemen Rita (KSH)**

Kelemen Rita a téma bevezetéseként elmondta, hogy a 21. században, a digitalizált világban, a valóság minden apró részlete leképződik adattá. Ezek felhasználása, a bennük rejlő információ kiaknázása csak rajtunk múlik. Napjainkban, az információrobbanás és az adatbőség korában, adatok vesznek körül bennünket. A szinte totális digitalizáció eredményeképpen életünk minden mozzanatáról, a világ jelenségeiről adatlenyomat képződik, ami óriási mennyiségű strukturálatlan adathalmazt jelent. A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) célja, hogy ezeket felhasználva, újrahasznosítva csökkentse az adatszolgáltatói terheket úgy, hogy közben az eredmények gyorsabban elérhetővé váljanak, valamint a gazdaság és a társadalom jelenségeit komplexebb módon tudja empirikusan leírni. Kiemelte az adatolvasás fontosságát a mindennapi életben. Majd a 2021-es kompetenciamérés kapcsán elmondta, hogy ez a tökéletes példája annak, amikor a hivatalos statisztika konkrét felhasználásra került az oktatásban, már az alapfokú oktatásban is, és a szövegértés tesztben, ami egy nagyon fontos paradigmaváltás eredménye. Egy infografika megértése, egy diagram olvasása, az adatok értelmezése, a számok általi üzenetek dekódolása már nem kizárólag a matematika óra feladata, mint ahogy a minket körülvevő világban az adatokkal sem csak kizárólag az informatikusok foglalkoznak, és nem csak a matematikusok és a mérnökök találkoznak diagramokkal.

A statisztikai műveltséggel kapcsolatosan kifejtette, hogy a társadalom minden tagja számára szükséges egy alapvető jártasság az adatok, a statisztikai jelenségek világában. Ez azért fontos, hogy az egyén a mindennapi élet jelenségeit helyesen értelmezze, egy médiacikkben szereplő diagramot megértse. Az alapvető statisztikai alapfogalmak ismerete pedig ahhoz kell, hogy meg tudja különböztetni a helyes, a valós adatokat, következtetéseket, a stabil alapok nélküliektől. Ez a cél, ebbe az irányba szükséges haladni. Ennek kiemelt terepe az oktatási intézmények, illetve minden olyan folyamatba való bekapcsolódás (könyvtári programok, tudományos kapcsolatok), amely által a társadalom egy kiemelt szegmensét, a fiatalokat érhetjük el. Az ő edukálásuk többszörösen térül meg, általuk alakul át a társadalom, ők a legaktívabb tartalomközvetítők. Ebben a KSH aktívan részt vesz. Ennek megvalósulását mutatta be a továbbiakban.

Kelemen Rita kérte a tisztelt hallgatóságot, az OST és NSKT tagokat, a delegáltak közreműködését abban, hogy minél szélesebb kör értesüljön azokról az edukatív tevékenységekről, amit a KSH kínál. Kiemelten a *Stat Akadémiáról*, ahova a közigazgatásban dolgozó munkatársakat, a sajtó, a média és az üzleti élet szereplőit is szeretettel várjuk. A *Stat Akadémia* minden év őszén kerül megrendezésre, bemutatva a statisztika különböző fontos és érdekes témáit, hasznos tudást nyújtva a résztvevőknek. A jelentkezéshez szükséges információk és további részletek későbbiekben lesznek elérhetőek a KSH honlapján.

Ezt követően beszélt a tudományos életről a KSH-ban, az MTA-val, az egyetemekkel folytatott együttműködésről, a KSH oktatási tevékenységéről a közoktatásban (KSH Statisztikai projekt nap, *Stat Wars* versenyek, *Stat Mentor* program).

Kiemelte a statisztikai műveltség terjesztésének fontosságát a társadalom széleskörű elérése révén az alábbi csatornákon keresztül:

- tematikus social media rovatok (több mint 35 ezer Facebook követő),
- posztok, infografikák, social media események,
- podcast,
- óriásplakátok,
- KSH Könyvtár: köteleispéldány, teljes statisztikai szakirodalom, ismeretterjesztő rendezvények.

Lajtai György, az NGTT munkavállalók képviselője hozzászólásában elmondta, hogy 2026. júniusától lép hatályba a bérek átláthatóságáról és a fizetésekben történő nemek közötti diszkrimináció kiküszöböléséről szóló Európai Unió irányelv, mely minden tagállamra nézve kötelező lesz. Ennek kapcsán a brit Statisztikai Társaság módszereket fogalmazott meg a brit statisztikai hivatal számára. Kérdést fogalmazott meg arról, hogy a KSH milyen módon tudna ennek az irányelvnek a végrehajtásában részt venni. További kérdése volt, hogy az EU elnökség alatt foglalkozott-e a Hivatal ezzel a témával.

Dr. Kincses Áron válaszában elmondta, hogy a Magyar Statisztikai Társaság is fogalmazhat meg a téma kapcsán módszereket a KSH részére. Amennyiben erre sor kerül, a KSH nyitott ennek figyelembevételére. Az EU soros elnökség nem tartalmazott e témában dossziét, így nem is volt lehetőség ennek kezelésére. Általánosságban elmondta, hogy a KSH mindig partner a statisztikai adatok, információk érthető módon történő közzétételében.

Ezt követően az OST elnöke felkérte a 2. napirendi pont előadóit előadásuk megtartására.

2. napirendi pont: „Miből élünk” 2023. évi felvétel eredményeinek ismertetése

Előterjesztő: **Simon Béla (Magyar Nemzeti Bank)**

Gyarmati Dániel (KSH)

Gyarmati Dániel, a KSH munkatársa előadásában bemutatta a hivatal „Miből élünk?” - a Háztartások Pénzügyeire és Fogyasztására vonatkozó Európai Adatfelvételét az általános jellemzőktől elkezdve, a kérdőív szerkezetén át, a megvalósulási arányig. Bemutatta a felvétel módját, és azt is, hogy mit mér valójában a felvétel. Elmondta, cél a vagyonos háztartások mérése is, mely kihívást jelent. Erre különféle módszereket alkalmaznak Európa különböző országaiban:

Túlmintavételezési módszerek:

- Ingatlan értéke szerint – Magyarország;
- Vagyonosabb régiók túlmintavételezése – Belgium, Németország, Írország;
- Személyi jövedelmek nyilvántartása / Munkaerőfelmérésből származó jövedelmi adatok alapján: Észtország, Lettország, Görögország, Luxemburg, Szlovákia, Finnország;
- Adóköteles vagyon nyilvántartási adatai szerint: Spanyolország, Litvánia.

Ezt követően **Simon Béla**, az NSKT tagja, az MNB munkatársa számolt be részletesen a felmérés első eredményeiről. Összehasonlította a háztartások nettó vagyonát és annak összetevőit, az egy háztartásra jutó nettó vagyon eloszlását régiók szerint 2020 és 2023 végén, továbbá beszélt a háztartások vagyonmérlegéről a nettó vagyon alapján képzett decilisek szerinti bontásában, 2023 végén. Bemutatta a háztartási vagyonfelmérés interaktív felületét, amely az alábbiakat tartalmazza:

https://sta.mnb.hu/Reports/powerbi/STA/HaztVagyon_HU?rs:embed=true

- főbb mutatók,
- összefoglaló adatok,
- a négy hullám jövedelmi, fogyasztási és vagyoni adatait tartalmazza,
- bontások,
- a háztartásfő gazdasági aktivitása, neme és végzettsége szerint,
- települések jogállása szerint,
- egy háztartásra jutó adatok földrajzi eloszlása,
- nézetváltás funkció (milliárd forint/háztartások száma).

A napirendi ponthoz **Dr. Horn Dániel, az OST elnöke** tette fel azt a kérdést, hogy a válaszmegtagadás mennyire függ a vagyoni helyzet nagyságától.

Simon Béla válaszában elmondta, a minta túlméretezettsége miatt nincs szükség minden háztartás válaszára.

Dr. Kincses Áron ezt kiegészítette annyival, hogy a tehetősebbek körében valóban alacsonyabb a válaszolási hajlandóság, épp ezért az innen származó adatok nagyobb súlyt kaptak.

Ezt követően az OST elnöke felkérte az Egyebek napirendi pont előadóját a tájékoztatás megtartására.

3. napirendi pont: Egyebek

Tájékoztatás a szegénységi, jövedelmi adatokhoz kapcsolódóan

Előterjesztő: **Janák Katalin (KSH)**

Janák Katalin, a KSH főosztályvezetője tájékoztatójában reagált a KSH-t a témában ért kritikákra, amely kapcsán ismertette a KSH álláspontját, háttérinformációkkal szolgált, illetve beszélt a KSH intézkedéseiről, feladatairól. Kiemelte, hogy a kutatók kritikája az EU-SILC jövedelmi adatainak eloszlására, a bruttó-nettó jövedelmek közötti ellentmondásra, illetve a szegénységi rés túlzott volatilitására irányult. Ezt sajnos néhány sajtóorgánus úgy interpretálta, hogy a KSH manipulálta az adatokat. Elmondta, hogy ezt a vádat a KSH határozottan visszautasítja. Az adatok előállítása mindig a jogszabályok, hazai és nemzetközi normák, ajánlások alapján történik. Az Eurostat évente ellenőrzi az EU-SILC adatfelvételt és ennek keretében nem tartak fel jelentős hiányosságot, csakúgy, mint az ESR szakmai auditja (peer review), amely többévenként, általánosan vizsgálja a KSH tevékenységét. A kutatók által jelzett problémák nem újkeletűek. Emiatt több éve folyik párbeszéd egyrészt a TÁRKI kutatóival, másrészt a BM munkatársaival és az Eurostattal is. Mindhárom szervezetet tájékoztatta a KSH, hogy 2015 után jelentősen, majd a Covid után drasztikusan csökkent a lakossági felvételek válaszadási hajlandósága, egység és tétel szinten egyaránt. Az EU-SILC esetében éppen a jövedelmi adatokra válaszolnak hiányosan, viszont az adatok átadása EU-s kötelezettség, a hiányzó adatokat pótolni, a hibás adatokat javítani szükséges. 2018 után a korábban alkalmazott pótlási eljárások viszont már nem biztosították megfelelően a becslések pontosságát, ezért egyre inkább áttért a Hivatal az adminisztratív adatok használatára. A felvetett kérdésekkel kapcsolatos párbeszéd során a TÁRKI és az Eurostat is értesítést kapott a 2024-2025 során végrehajtandó nagyrevízióról, melyre a 2022-es népszámlálás új sarokszámaira való áttérés miatt van szükség, egyrészt a Munkaerőfelmérés, másrészt az EU-SILC adatain is. Tájékoztatták arra vonatkozóan is mindkét szervezetet, hogy a kritikában megfogalmazottak kiemelt figyelmet kapnak a nagyrevízió során. Az Eurostat a tájékoztatást elfogadta, sajnos a TÁRKI kutatói nem várták meg az eredményeket, hanem a nyilvánosságához fordultak. A Munkaerőfelmérés nagyrevíziója 2024-ben lezárult. Az EU-SILC esetében ez jelenleg is folyik, a tervek szerint 2025. június 30-ig fejeződik be, majd az eredményeket megküldi a KSH az Eurostatnak. Az adatok validálása és jóváhagyása után kerül sor a tudományos élet, az NSKT és az OST szakmai tájékoztatására, betekintést nyújtva a módszertanba is. A publikálást követően a kutatók a KSH kutatószobájában hozzáférhetnek a mikroadat állományokhoz és a dokumentációhoz is. A KSH továbbra is nyitott a kutatókkal való együttműködésre, minden szakmailag megalapozott észrevételt szívesen fogad.

Dr. Horn Dániel a témához kapcsolódóan kérte, hogy a következő együttes ülésen a téma szerepeljen külön napirendi pontként, illetve a szakmai fórumok tájékoztatása minél hamarabb történjen meg.

Dr. Kincses Áron kiegészítésül hozzáfűzte, hogy a választások közeledtével a Hivatalt rendszeresen érik támadások a szegénységi adatokkal kapcsolatosan. A trendek, amit a KSH kihozott, ugyanazok, ha a súlyok változnak, természetesen a számok is változni fognak, de ezek várhatóan nem lesznek kritikusak.

Majd az **Egyebek** napirendi pont keretében **Dr. Kincses Áron, a KSH elnöke** tájékoztatta a megjelenteket további, statisztikát érintő különböző aktualításokról:

- 2027-ben mikrocenzusra kerül sor 3 %-os mintán (2031-től népszámlálás már nem várható a Hivatalban),

- ismertette a túlzott deficit eljárásban a kiváló együttműködést a KSH és az MNB között,
- összefoglalta az akkreditációs eljárások helyzetét.

A zárszóban **Dr. Horn Dániel, az OST elnöke** tájékoztatást adott arról, hogy az emlékeztetővel együtt az előadás prezentációit elektronikus úton az OST és az NSKT Titkárság munkatársai megküldik a tagok részére. A következő ülésre szeptember végén kerül majd sor, amelyről később a Titkárságok bővebb tájékoztatást adnak.

Készítette: NSKT Titkárság és OST Titkárság

Jóváhagyom: